

Savanoriška deklaracija dėl verslo poveikio aplinkai mažinimo ir prisidėjimo prie darnos saugomoje teritorijoje

Aš _____, kaip Saugomų teritorijų produkto ženklo turėtojas, sieksiu, jog mano verslas būtų kuo palankesnis gamtinei aplinkai. Pažymiu, kad per ateinančius 5 metus įgyvendinsiu šias veiklas, kurios mažins mano poveikį aplinkai:

(pasirenkami bent 2-3 dalykai, ką verslo įmonė/organizacija per artimiausius metus tobulins. Žemiau išvardinti tik galimi pavyzdžiai, verslas išsirenka savo nuožiūra, gali pats sau išsikelti tikslus, kurie čia net nepateikiami)

Išteklių naudojimas ir atliekos

- Užtikrinsiu visų savo atliekų rūšiovimą, įskaitant ir organinių atliekų kompostavimą;
- Savo klientams sudarysiu visas sąlygas rūšiuoti – visose atliekų surinkimo vietose bus įrengiamos atskiros šiukšlinės, šalia jų – pateikiama informacija, kaip teisingai rūšiuoti, arba informacija, kaip vengti atliekų susidarymo;
- Vykdysiu atliekų kiekių apskaitą - seksiu, kiek kokio tipo atliekų kas mėnesį prikaupiu;
- Sumažinsiu susidarantių atliekų kiekį _____ proc. (tenkantį vienam klientui/produktui/paslaugai);
- Sumažinsiu nerūšiuotų atliekų kiekį _____ proc. (tenkantį vienam klientui/produktui);
- _____proc. sumažinsiu keliavimą nedarniomis priemonėmis. Dažniau kelionėms rinksiuosi viešąjį transportą, kitas aplinkai draugiškas transporto priemones (dviratį, paspirtuką), vengsiu kelionių lėktuvais bei automobiliu, kai juo vyksta vienas asmuo;
- Taupiai naudosiu vandenį, įrengdamas vandenį taupančius prietaisus, laistymui naudodamas lietaus vandenį, laistydamas anksti ryte ar vakare, naudodamas lašelines sistemas ar kitomis priemonėmis;
- Taupiai naudosiu elektrą, pakeisdamas kaitriąsias lemputes taupiosiomis, rinkdamasis mažiau energijos vartojančius prietaisus, sumažindamas apšvietimą lauke, įrengdamas automatinę lauko apšvietimo išjungimo sistemą ar kitomis priemonėmis;
- Atnaujinsiu savo šildymo sistemą, tobulinsiu šilumos izoliaciją arba nenaudosiu iškastinio kuro (anglies, durpių ir pan.);
- Pakartotinai naudosiu išvalytą nuotekų ar lietaus vandenį;
- Naudosiu energiją, pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių (saulės energija, biokuras, vėjo energija, geoterminė energija);
- Kasmet skaičiuosiu savo veiklos CO2 pėdsaką, sieksiu jį mažinti ar įgyvendinti kompensacines priemones;
- Kita:

Biologinė įvairovė

- Užtikrinsiu, jog mano valdose nebūtų naudojami fejerverkai ir kitos gyvūnus gąsdinančios, aplinką teršiančios ir didelį triukšmą sukeliančios priemonės;

- Ribosiu triukšmo lygį, užtikrinsiu, jog būtų laikomasi ramybės ir tylos režimo naktimis, paukščių perėjimo metu;
- Gerinsiu sąlygas biologinei įvairovei (pvz., užtikrinsiu vėlyvą pievų ir vejų šienavimą, vejas šienausiu fragmentiškai, palikdamas nešienautus plotus biologinei įvairovei, įrengsi vabzdžių viešbutį, savo valdose užtikrinsiu / gerinsiu natūralių vandens telkinių būklę, natūralų vandens režimą, kelsiu inkilus paukščiams, dekoratyvius želdynus formuosiu naudodamas vietinių augalų rūšis ir atsižvelgdamas į jų teikiamas naudas gyvūnams, užtikrinsiu brandžių medynų bei senų pavienių medžių apsaugą ir pan.);
- Užtikrinsiu, jog mano ir klientų augintiniai nedarytų žalos natūralioms rūšims (pvz., katinams uždėsiu skambaliuką, vedžiosiu šunį tik su pavadėliu ir pan.);
- Nenaudosiu / mažinsiu pesticidų ir herbicidų, cheminių trąšų, mažinsiu durpių naudojimą;
- Gyvulius šersiu tik ekologiškais pašarais, auginsiu natūraliomis sąlygomis;
- Saugosiu ir didinsiu dirvožemio derlingumą (pasirinksiu kuo įvairesnius augalus, taikysiu sėjomainą, naudosis organines trąšas);
- Taikysiu beariminę žemdirbystę ar kitais būdais mažinsiu dirvožemio eroziją (pvz., dengsiu dirvožemį mulčiu arba sėsiu tarpinius pasėlius);
- Kita:

Žalieji prioritetai prekėms ir paslaugoms

- Prieš perkant naujus daiktus apsvarstysiu jų būtinybę - pirmenybę teiksiu antriniam panaudojimui, taisymsi;
- Didinsiu savo veikloje naudojamos vietinės (ir/ar sezoninės) produkcijos (užaugintos saugomoje teritorijoje ir aplinkinėse savivaldybėse) kiekį iki _____ proc.;
- Mažinsiu/atsisakysiu pramoniniu būdu gaminamos mėsos vartojimą, produktų su palmių aliejumi, patiekalų iš nysktančių žuvų ir jūros gėrybių;
- Rinksiuosi tik sertifikuotais ekologiniais ženklais pažymėtą buitinę chemiją arba natūralias valymo priemones – skiestą actą, maistinę sodą, valgomąją druską ir kt.;
- Naudosis tik tokius oro gaiviklius, kurių sudėtyje – natūralios medžiagos (eteriniai aliejai, žolelės, prieskoniai ir pan.), ne sintetinės;
- Rinksiuosi tik sertifikuotais ekologiniais ženklais/ saugomų teritorijų produkto ženklu pažymėtą kosmetiką, arba kosmetiką iš vietinių gamintojų, kuriuos asmeniškai pažįstu ir kurie kosmetikai naudoja tik aplinkai ir žmogaus sveikatai draugiškas medžiagas ir nenaudoja pavojingų cheminių priedų;
- Savo veikloje, renginių metu atsisakysiu/mažinsiu iki minimumo vienkartinę (ypač – plastiko) pakuočių (pvz., pakeisiu grietinėlę ir cukrų mažose pakuotėse į didesnes pakuotes, nepirksiu vandens vienkartinuose buteliukuose, nepirksiu kūno priežiūros priemonių vienkartinėse pakuotėse);
- Rinksiuosi perdirbtą ar ekoženklais pažymėtą popierių (popierinius rankšluosčius, servetėles) bei aplinkai palankesnę spaudą (rinksiuosi aplinkai draugiškesnius dažus ar aplinkosaugos sertifikatą turinčią spaustuve);
- Nenaudosiu genetiškai modifikuotų (GMO) produktų ir produktų, pagamintų iš jų;
- Rinksiuosi ekoženklu pažymėtus tekstilės gaminius arba gaminius iš aplinkai palankesnių pluoštų, panaudotą tekstilę sutvarkysiu tinkamai (padovanosiu, išmesiu į tekstilės atliekų konteinerius);

- Dezinfekcines priemones taikysiu tik tada, kai tai būtina tenkinant higieninius reikalavimus;
- Iki ____ proc. didinsiu tiekėjų, kurie yra gavę aplinkosaugos sertifikatus / parengę rašytinę aplinkosauginę politiką / vadovaujasi tvaraus vystymosi principais, Visiems savo pirkiniams taikysiu žaliuosius kriterijus t.y. parengsiu ir taikysiu žaliųjų pirkimų taisykles, dalį;
- Kita:

Kompetencijos ugdymas, komunikacija ir bendruomeniškumas

- Pats dalyvausiu ir/ar organizuosiu mokymus personalui apie aplinkosaugą, aplinkai draugišką ir tausojantį verslą;
- Užtikrinsiu, kad visi darbuotojai žinos apie verslo aplinkosauginę veiklą, saugomų teritorijų produkto ženklo įsipareigojimus;
- Informuosiu klientus/lankytojus apie verslo aplinkosauginę veiklą, saugomų teritorijų produkto ženklo įsipareigojimus;
- Informuosiu klientus/lankytojus, kad prausimuisi, skalbimui ar indų plovimui vandens telkiniuose naudoti kosmetikos, higienos ar buitinės chemijos priemonių negalima;
- informuosiu klientus/lankytojus apie galimybes tausoti išteklius (pvz., kad patalynė ir rakšluosčiai yra keičiami tik klientui pageidaujant);
- informuosiu klientus apie darnaus judumo galimybes aplinkinėse teritorijose;
- Organizuosiu gamtinio švietimo/aplinkosaugos užsiėmimus;
- Inicijuosiu aplinkos tvarkymo, gamtosaugines akcijas vietos bendruomenėje;
- Prisidėsiu prie gamtotvarkos saugomose teritorijose;
- Savo produktų ar paslaugų komunikacijoje aiškiai deklaruosiu darnaus vystymosi ir aplinkosaugos svarbą, pristatysiu šioje saugomoje teritorijoje esančias gamtines vertybes, išskirtinę saugomos teritorijos vertę;
- Informacinėje medžiagoje išskirsiu produktus ir paslaugas, kuriems naudojama vietinė, aplinkai draugiška produkcija, taip skatindama klientus rinktis šiuos produktus ir paslaugas;
- Savo klientus / lankytojus kviesiu įvertinti įmonės aplinkosauginę veiklą;
- Kita:

Daugiau idėjų, kaip savo verslą padaryti gamtai, aplinkai ir žmogui palankesnj, galite rasti: https://issuu.com/bef-lithuania/docs/ekoatmintine_2010

Turi klausimų? Susisiek su nevyriausybine aplinkosaugos organizacija „Baltijos aplinkos forumas“ www.bef.lt arba artimiausios saugomos teritorijos specialistais.